

Kuse änge i Västerhejde

Hjälp oss att sköta och bevara ett viktigt kulturarv!

Med den här lilla informationsskriften vill vi i Västerhejde Hembygdsförening vädja till Er, som besöker Kuse änge, att uppträda på ett sådant sätt att såväl dagens som framtidens Västerhejdebor, och även andra besökare, skall kunna njuta av och förstå betydelsen av denna mångtusenåriga gotländska natur- och kulturskatt.

Ängets historia och funktion

Bruket att ta foder har mycket gamla anor på Gotland. Redan under bronsåldern för omkring 3000 år sedan var ängsbruket sannolikt ganska väl utbredd på Gotland. Det ängsbruk vi ser på Gotland idag har anor sedan järnåldern för ungefär 2000 år sedan.

Vid denna tid fick man fram sädesorter som svarade med bättre produktion om man tillförde näring. Det medförde att man började överge det gamla

röjningsjordsbruket och övergick till fasta åkrar. Därigenom uppstod ett behov av gödsel.

Samtidigt blev klimatet kallare. Djuren behövde stallas in under vintern. Detta gjorde det nödvändigt att hämta in foder till djurens övervintring. Fodret hämtades i ängsmarker. Gödseln från djurstallarna var nödvändig för åkermarkens produktion. För att detta skulle fungera tillfredsställande behövdes åtminstone fem gånger så mycket ängsmark som åker.

På kartor från slutet av 1700-talet kan man se att Gotland vid denna tid hade omkring 40 000 hektar äng. Under 1800-talet inleddes den stora uppodlingen av Gotlands löväng-